

**Rogaland Arbeiderparti
Årsmøteuttalelser 2024**

2 Innhold

- 3 1. Arbeid og sosial likhet
- 4 2. Energi og klima
- 5 3. Justis og beredskap
- 6 4. Oppvekst og helse
- 7 5. Internasjonal solidaritet
- 8 6. Samferdsel
- 9 7. Organisasjon

Årsmøteuttalelser Rogaland Arbeiderparti 2024

1. Arbeid og sosial likhet

Inkludering

Arbeid til alle er jobb nummer én. Arbeidslinja innebærer at alle skal ha en reell sjanse til å lykkes i arbeidslivet, de skal ha tilgang til nødvendige tiltak og oppfølging, slik at alle som ønsker å jobbe får muligheten til det. Det skal lønne seg å jobbe, og de som av ulike årsaker ikke kan stå i arbeid må sikres verdige ytelser.

Stadig flere faller utenfor arbeidslivet, og vi ser også en tendens mot en økende grad av uførhet blant landets befolkning. Det er viktig å inkludere flest mulig i arbeidslivet. Konsekvensene av å stå helt eller delvis utenfor arbeidslivet kan være store for både enkeltmenneske og for samfunnsøkonomien.

Med et vedvarende behov for arbeidskraft i samfunnet, blir verdien av arbeidsinnsatsen fort større enn den prosentvise delen målt opp mot stønaden en trygdemottaker blir tildelt. Det er viktig å bedre muligheten for arbeidsdeltagelse for personer med redusert arbeidsevne eller manglende kvalifikasjoner.

Rogaland Arbeiderpartiet vil:

- Styrke arbeidsmarkedstiltakene betydelig, for å gjøre det lettere for flere å delta i arbeid
- Sikre at ungdom og unge voksne som faller utenfor skole og arbeid får den oppfølgingen de trenger, samordnet mellom NAV, helsetjenesten og utdanningssystemet
- Trappe opp antall plasser på Varig Tilrettelagte Arbeidsplasser og Varig Tilrettelagt Arbeid i Ordinære Bedrifter (VTA og VTO)
- Gjøre tilbud som Raskere tilbake, som gir psykisk helsetilbud til personer med angst, depresjoner eller muskel- og skjelettlidelser, tilgjengelig for flere
- Bedre muligheten for arbeidsdeltagelse for personer med redusert arbeidsevne eller manglende kvalifikasjoner

Arbeidsliv

Arbeidslivskriminalitet svekker grunnlaget for velferden og fører til redusert verdiskapning. Vi ønsker et rettferdig og seriøst arbeidsliv i Norge.

Særlig ønsker vi å bruke Norgesmodellen, som regjeringen jobber med, til å stille krav i forbindelse med offentlige anskaffelser.

Rogaland Arbeiderparti vil:

- Vurdere å utvide kravene i Norgesmodellen til å inkludere krav om landsomfattende tariffavtale

Gjennomsnittsberegning av arbeidstid

Arbeidsgivere kan i dag unngå normalarbeidsdagen på 8 timer ved gjennomsnittsberegning av arbeidstiden, ved å benytte adgangen i arbeidsmiljøloven § 10-5 pkt. 1 hvor det finnes en generell adgang til gjennomsnittsberegning av arbeidstiden. Det er behov for å stramme opp bestemmelsen, slik at useriøse aktører i arbeidslivet ikke kan bruke ordningen til å sette opp arbeidstakere som har jobbet i opp mot ti timer til dagen eller 48 timer i uken, for deretter å ikke få jobbe en måned for at gjennomsnittsberegningen skal gå opp. Dette rammer spesielt unge arbeidstakere, og er svært uforutsigbar for arbeidstakerne.

Rogaland Arbeiderparti vil:

- Jobbe for at den generelle adgangen til gjennomsnittsberegning av arbeidstiden fjernes.

Heltid

Titusener av arbeidstakere jobber deltid, men ønsker seg heltid. Flertallet av dem er kvinner. Heltid har alltid vært en viktig sak for Rogaland Arbeiderparti. Vi mener at politisk vilje og mer kunnskap om de positive effektene av heltid må til. Hele stillinger gir kvalitet og kompetanse. Det bidrar til likelønn. Kommunene må lyse ut flere hele stillinger. Kartlegging av utlyste stillinger viser at bare 16 prosent av disse lyses ut som heltidsstillinger.

Rogaland Arbeiderparti vil at:

- Kommunene sammen med partene i arbeidslivet jobber for å finne metoder som sørger for at flere heltidsstillinger lyses ut. TØRN-prosjektet kan være en av disse metodene.

Ferieloven

74 Rogaland Arbeiderparti vil også endre ferieloven slik at arbeidstakernes rettigheter ved fastsetting av
75 ferie styrkes.

76

77 Norskopplæring for arbeidsinnvandrere

78 Norge har behov for arbeidsinnvandrere. Det er viktig at de som kommer til Norge kjenner
79 norsk språk, sikkerhetskultur og den norske arbeidslivsmodellen, både fordi det gjør dem
80 mindre sårbare for utnytting og fordi de raskere vil kunne integreres på den enkelte
81 arbeidsplass.

82

83 Rogaland Arbeiderparti vil:

- 84 • Sikre at regningen for norskopplæring av arbeidsinnvandrere ikke legges på den
85 enkelte innvandrers
- 86 • Sørge for at arbeidsinnvandrere får mer opplæring i språk, sikkerhetskultur og
87 kunnskap om den norske arbeidslivsmodellen, gjennom samarbeid mellom det
88 offentlige, bedriftene og fagbevegelsen.

89

90 Permitteringsordningen

91 Rogaland Arbeiderparti ser at det er fare for omfattende permitteringer innenfor bygg- og
92 anleggsbransjen på grunn av nedgang i etterspørsel. Tall fra NAV viser at det er en økning i meldte
93 permitteringer uten lønn på hele 277 prosent sammenlignet med samme tid året før (tall fra
94 desember 2023). Det er behov for å sikre reelle muligheter for videreutdanning i
95 permitteringsperioden for å sikre stabilitet for innbyggere og bedrifter. Videre må en kunne
96 videreutdanne seg under permittering, uten fare for å miste stønad. Rogaland Arbeiderparti
97 oppfordrer også regjeringen til å forsere byggeprosjekter for å unngå at omfanget av
98 permitteringene blir for omfattende.

99

100 Rogaland Arbeiderparti vil:

- 101 • Sikre muligheten for videreutdanning i permitteringsperioden

102

103 Seriøsitet på skjenkestedene

104 I dag er det få skjenkesteder som har tariffavtaler for sine ansatte. I utgangspunktet er ikke dette et
105 problem i seg selv, siden riksavtalen for hotell- og restaurantnæringen er allmenngjort, men det er
106 mulig å ta i bruk flere virkemidler for å sikre mer seriøsitet for de ansatte i skjenkebransjen.

107

108 Rogaland Arbeiderparti vil:

- 109 • Innføre krav om allmenngjort minstelønn i forbindelse med utstedelse av skjenkebevillinger
- 110 • Endre regelverket slik at det er mulig å stille krav om at skjenkesteder må ha tariffavtale

111

112 Pensjon og trygd

113 Rogaland Arbeiderparti legger til grunn enigheten om pensjonsreformen som er forhandlet frem på
114 Stortinget av Ap, Sp, Sv, Høyre, Krf, Venstre og MDG våren 2024. Det er avgjørende at
115 pensjonsordningene er sosialt og økonomisk bærekraftige.

116

117 Rogaland Arbeiderparti forventer at sliterordningen som skal utvikles sammen med partene i
118 arbeidslivet også kombineres med aktive tiltak for å gjøre det mulig for flere å stå i arbeid lenger.
119 Flere yrkesgrupper opplever en arbeidssituasjon med lav bemanning, lite forutsigbarhet, krevende
120 oppgaver og stor slitasje. Slik kan det ikke fortsette.

121

122 I dagens ordning er obligatorisk tjenstepensjon (OTP) på 2 prosent og ansatte gis mulighet til å få
123 øke dette gjennom tariffavtale og tilhørende lokale lønnsforhandlinger. Hvis dette økes for alle,
124 sørger man for at ansatte i useriøse bedrifter også får muligheten til å få oppspart en levelig pensjon
125 og at de ikke ender opp som minstepensjonister når de skal ut i pensjonisttilværelsen.

126

127 Det bør videre være et grunnleggende mål at flere uføretrygdde velger å kombinere trygd med noe
128 arbeid. Arbeid er en viktig kilde til sosial tilhørighet og personlig utvikling. Gjennom arbeid får den
129 enkelte mulighet til å bidra til fellesskapet, oppleve mestring og skape en meningsfull tilværelse. Det
130 å jobbe må også lønne seg. Det gjør det ikke for mange uføretrygdde i dag.

131

132 Rogaland Arbeiderparti vil:

- 133 • Få på plass en god sliterordning.
- 134 • Det må utformes aktive tiltak for å gjøre det mulig for flere å stå i arbeid lenger.
- 135 • Øke minstesatsen på obligatorisk tjenstepensjonen i samarbeid med partene i arbeidslivet.
- 136 • Øke fribeløpsgrensen for uføretrygdde og gjøre det lettere å kombinere trygd og arbeid.

137

138 Fattigdom

139

De siste ti årene har de sosiale forskjellene i Norge økt. De rikeste sin inntektsutvikling drar ifra resten av befolkningen. Koronapandemien gjorde de som var mest økonomisk utsatt enda mer utsatt enn før. På toppen av det hele har det vært 14 renteøkninger og prisstigning på få år. For to år siden la SIFO frem en rapport allerede som viste at hver 6. husholdning strammet inn på mat for å ha råd til strøm, eller strammet inn på strøm for å ha råd til mat. Den viste også at 14 prosent av husholdningene meldte at de tok opp forbrukslån for å ha råd til å få mat på bordet og få det nødvendigste på plass.

Denne utviklingen kan ikke fortsette – den må snus, gjennom en omfordelende skattepolitikk, en raus og inkluderende velferdspolitik, i tillegg til de målrettede tiltakene for å løfte de som kommer dårlig ut.

Rogaland Arbeiderparti vil at:

- Styrke bostøtteordningen
- Ha en gjennomgang av ytelser fra folketrygden, for å sikre at de holder et nivå som gjør det mulig å leve verdige liv
- Styrke finansieringen av frivillige hjelpetilbud for folk som ikke har råd til mat og det nødvendigste

Arbeidsavklaringspenger

Arbeidsavklaringspengeordningen må forbedres. Den må blant annet kunne innvilges fra det året en person fyller 18 år.

I tillegg må det etableres en ensartet minstesats for alle som mottar arbeidsavklaringspenger (AAP), uavhengig av alder. Dette vil sikre en mer rettferdig behandling av alle AAP-mottakere og bidra til å redusere ulikheter i støttebeløp basert på alder. AAP-mottakere som er i lærlingeløp skal ikke tape økonomisk på å gjennomføre læreløp.

Rogaland Arbeiderparti vil:

- At AAP skal kunne innvilges fra det året en person fyller 18 år
- At det etableres en ensartet minstesats for alle som mottar AAP, uavhengig av alder

Inntekt, formue og arv

Det har alltid vært et grunnleggende prinsipp i Arbeiderpartiets skattepolitikk at de med de sterkeste skuldrene bærer den tyngste børa. I en tid med økende forskjeller er dette viktigere enn noen gang.

174 Det er derfor problematisk når profilerte og velstående nordmenn melder flytting til utlandet for å
175 slippe å bidra til fellesskapet – mest av alt fordi det undergraver tilliten til skatteregimet når de
176 rikeste stikker fra regningen.

177

178 Formuer i form av aksjer, fritidsboliger og boliger skattlegges i dag ulikt. Med dagens system er det
179 mer skattemessig fordelaktig å investere i eiendom enn i aksjer, noe som gjør at kapital som kunne
180 bidratt til næringsutvikling og verdiskaping, heller settes i boliger.

181 Den vanligste måten å bli svært rik på i Norge i dag, er ved å arve. Norge er i dag ett av få land uten
182 arveavgift. Dette bidrar til at mer rikdom samles på færre hender og at forskjellene øker.

183

184 Rogaland Arbeiderpar vil at

- 185 • Skatteavtaler med ulike land reforhandles for å gjøre det mindre skattemessig gunstig å flytte
- 186 ut av Norge.
- 187 • boliger, fritidseiendom og aksjer verdsettes likere når formuesskatt skal utregnes.
- 188 • Arveavgiften gjeninnføres, men med et raust bunnfradrag som treffer middelklassen.

189

190 Likestilling og inkludering

191 Kjønnslikestilling

192 Sosialdemokratiets visjon handler om at alle mennesker skal ha lik mulighet til å delta i samfunnet,
193 uavhengig av kjønn. Arbeiderpartiet mener at mangfold og høy grad av likestilling er en styrke i et
194 samfunn. Likestilling innebærer å sikre like muligheter, rettigheter og ressurser for alle, både menn
195 og kvinner i alle samfunnsområder, som utdanning, arbeidsliv, helse og politikk.

- 196 • Sikre like tilgang til utdanning av høy kvalitet og utfordre stereotype oppfatninger.
- 197 • Fremme likelønn i arbeidslivet.
- 198 • Sikre tilgang til helsetjenester og adressere kjønns spesifikke helseutfordringer.
- 199 • Øke representasjonen av kvinner i politikken gjennom inkluderende tiltak
- 200 • Vurdere å innføre permisjonsordninger for foreldre med styreverv, lik foreldrepermisjon i
- 201 arbeidslivet

202

203

204 Likestilling på kommunalt nivå

205 Norges kommuner har ansvar for å legge til rette for demokratisk deltakelse, blant annet gjennom
206 valg, brukermøter og andre arenaer hvor innbyggerne kan uttrykke sine meninger og delta i viktige
207 samfunnsspørsmål.

208

209 Organisasjoner, lag og foreninger som søker offentlig støtte fra kommunen må være tilgjengelige for
210 alle innbyggere. Organisasjoner, lag og foreninger må regne alle medlemmer/deltakere som
211 likeverdige, når det gjelder valg til styre, tillitsverv og posisjoner, uavhengig av samlivsform, seksuell
212 orientering, kjønn eller etnisitet, dersom de skal motta kommunal støtte.

213

- 214 • Rogaland Arbeiderparti vil:
- 215 • oppfordre alle kommuner til å ikke finansiere organisasjoner, lag eller foreninger som
- 216 ekskluderer innbyggere på bakgrunn av samlivsform, seksuell orientering, kjønn eller
- 217 etnisitet.
- 218 • innføre et nasjonalt reglement om at organisasjoner, lag, eller foreninger som mottar
- 219 statsstøtte må være mest mulig tilgjengelige for alle innbyggere.
- 220 • Oppfordre kommuner til å styrke rådernes tale- og forslagsrett i forbindelse med kommunale
- 221 beslutninger.

222

223 Likestilt fordeling av verv og styrever

224 Rogaland Arbeiderparti ser behovet for mer aktiv politikk for at menn og kvinner skal være bedre
225 representert i kommunale- og fylkeskommunale verv, særlig gjelder dette lederverv, der menn ofte
226 er overrepresentert.

227

228 Rogaland Arbeiderparti vil:

- 229 • Utrede med sikte på å innføre lovendringer som sikrer minst 40 prosent representasjon av
- 230 begge kjønn på alle valglister fra de politiske partiene
- 231 • I samarbeid med KS utvikle retningslinjer som tilstreber 50/50-fordeling av lederverv mellom
- 232 kvinner og menn i utvalg og styrever i kommuner og fylkeskommuner

233

234 Mennesker med funksjonsnedsettelse

235 Det er en grunnleggende verdi for Arbeiderpartiet at alle skal ha like muligheter uavhengig av
236 funksjonsnivå, men for mange med funksjonsnedsettelse er diskriminering, manglende
237 representasjon i demokratiske organ og redusert tilgjengelighet en del av dagliglivet. Universell
238 utforming både i nye og gamle bygg burde være selvsagt. Det samme burde lik tilgang på arbeid og
239 tilpassede arbeidsplasser være. Vi må skape et samfunn der alle har likeverdige muligheter
240 uavhengig av funksjonsnivå!

241

242 Rogaland Arbeiderparti vil:

- 243 • Innlemme bestemmelsene i CRPD-konvensjonene i norsk lov så fort som mulig.
- 244 • Sørge for at alle kommuner tilbyr arbeidsplasser med universell utforming
- 245 • Sikre at vedtak om spesialundervisning utenfor klassen og særtilbud i barnehager legger
- 246 foresattes ønsker og en faglig forankret vurdering av barnets beste til grunn.
- 247 • Arbeide for at offentlige institusjoner, serveringssteder og butikker skal inkludere punktskrift
- 248 i sin informasjonsformidling.

249

250 Skeive, transpersoner og ikke-binæres rettigheter

251 Skeive, trans og ikke-binære har stått i en lang kamp for å sikre grunnleggende rettigheter. Dette
252 inkluderer retten til å være i romantiske forhold med hverandre, gifte seg, endre kjønn på pass, samt
253 anerkjennelse av et tredje juridisk kjønn for ikke-binære. Dessverre er LHBTQ+ samfunnet, på grunn
254 av sin identitet, ofte utsatt for vold og diskriminering, og i enkelte land er deres seksuelle orientering
255 kriminalisert.

256

257 Rogaland Arbeiderparti vil:

258

- 259 • Følge opp BUFdirs utredning om en tredje juridisk kjønnskategori
- 260 • ha en seksualitetsundervisning som vektlegger grensesetting, kjønns- og legningsmangfold
- 261 fra tidlig på barneskolen.
- 262 • legge til rette for forskning på behandling av ikke-binære, for å sikre et likeverdig tilbud, samt
- 263 forskning på overlapp mellom kjønnsinkongruens og andre psykiske lidelser, for å unngå
- 264 feilbehandling.
- 265 • at ansatte i offentlige institusjoner får tilbud om et opplæringstilbud tilnærmet rosa
- 266 kompetanse
- 267 • at det jevnlig gjennomføres levekårsundersøkelser for skeive, med et spesielt fokus på
- 268 transpersoner.
- 269 • at endringene som skal sikre at homofile skal kunne donere blod på lik linje med heterofile,
- 270 kommer raskt på plass.
- 271 • føre en utenrikspolitikk som fremmer skeives rettigheter.
- 272 • Styrke behandlingstilbudet for mennesker med kjønnsinkongruens og sørge for at tilbudet er
- 273 nasjonalt tilgjengelig.
- 274 • innføre helsestasjon for kjønn og seksualitet i hvert fylke.

2. Energi og klima

Klimakrisen

Vi står overfor vår tids største krise, klimakrisen. Da er det essensielt at Norge gjør sin del og følger de internasjonale avtalene som vi har signert. Vi må redusere klimagassutslippene så mye at vi kan unngå uoverskuelige konsekvenser. For å nå klimanøytralitet innen 2050 trenger vi en storsatsing på grønn og fornybar energi, deriblant vindkraft og lavkarbonløsninger. Skal vi nå klimamålene samtidig som vi skal nå andre viktige bærekraftsmål, trenger vi alle løsningene og må ta i bruk hele verktøykassa for å redusere utslipp. For å tære mindre på jordas ressursgrunnlag er omstilling til en mer sirkulærøkonomi viktig.

Rogaland Arbeiderparti vil:

- At kommuner som går foran og setter seg mål om store og forpliktende utslippskutt, får støtte fra staten i form av et utvidet virkemiddelapparat og langsiktige insentivordninger
- At det i større grad legges til rette for kompetanseutvikling for en arbeidsstyrke innen grønne og bærekraftige næringer

Energi, strømnett og strømpriser

Tilgang til stabile leveranser av ren elektrisk kraft og forutsigbare strømpriser, har vært avgjørende for utviklingen av norsk industri og næringsliv i mer enn hundre år. I et krevende internasjonalt marked må norsk energiproduksjon gi norske bedrifter en konkurransefordel også fremover.

Store svingninger i strømprisene er krevende å håndtere, også for mange privathusholdninger. Stadig flere kjenner på konsekvensene av dyrtid og redusert kjøpekraft. Rogaland Arbeiderparti mener det er viktig å skape større trygghet for husholdningenes økonomi når det gjelder strømpriser.

Dagens strømprisområder skaper store prisforskjeller i Norge, noe som skader tilliten til kraftsystemet. Rogaland er del av strømprisområdet NO2, hvor strømprisen har vært vedvarende og vesentlig høyere enn i de andre strømprisområdene. Dette svekker vårt lokale næringsliv og skaper uholdbar konkurransevidning innad i landet. Utbygging av strømnettet vil bidra til å redusere prisforskjellene, men dette vil ta lang tid.

Arbeiderpartiet må hele tiden arbeide med å utfordre og reforhandle internasjonale avtaler med sikte på å sikre størst mulig nasjonal kontroll på strømpriser internt i det norske markedet.

Flere forhold taler for at fremtidig behov for kraft vil være større enn produksjonen. Dette vil begrense muligheten for etableringer av ny industri. Rogaland Arbeiderparti ønsker kriterier hvor vi sier nei til kryptovaluta og ja til eksisterende industri og fremveksten av nye grønne industrier.

309 Den billigste strømmen er den vi ikke bruker. Rogaland AP vil ha fortsatt satsing på ENØK-tilskudd til
310 næringslivet. Dagens ENØK-tilskudd til husholdninger fungerer ikke som tiltenkt. Enova forvalter
311 ordningen etter kriterier som blant annet forutsetter uforholdsmessig store investeringer fra huseier.
312 Rogaland Arbeiderparti ønsker en tilskuddsordning med en mer sosial profil, som er bedre tilpasset
313 mer enkle tiltak, og som hensyntar at Rogaland har et mildere klima enn andre steder i landet.

314

315 Rogaland Arbeiderparti vil:

316

- 317 • Ha sterk offentlig kontroll over kraftressursene for å sikre norske arbeidsplasser og
318 verdiskaping også i fremtiden
- 319 • At strømstøtteordningen fortsettes og forsterkes
- 320 • At regjeringen vurderer flere kortsiktige tiltak for å sikre at strømprisen likere i hele Norge.
- 321 • øke overføringskapasiteten mellom landsdelene og at Statkraft pålegges å gjøre dette så
322 raskt som mulig.
- 323 • At det med dagens kraftsituasjon ikke etableres nye utenlandskabler
- 324 • vurdere konsekvenser og hensiktsmessighet ved utenlandskablene når disse skal fornyes og
325 vedlikeholdes.
- 326 • At Regjeringen utreder metoder for god samfunnsøkonomisk prioritert utnyttelse av kraft til
327 industrien.
- 328 • At det settes strengere krav til bruk av spillvarme fra kraftkrevende industri
- 329 • At kriteriene for ENØK-tilskudd til husholdningene endres, slik at de får en mer sosial profil,
330 som er bedre tilpasset mer enkle tiltak, og som hensyntar at Rogaland har et mildere klima
331 enn andre steder i landet.
- 332 • CO2-kompensasjonsordningen bevares og styrkes
- 333

334 Utvikling av ny kraft

335 Verdenssamfunnets økende krav om mer klimavennlig energibruk gir store muligheter for
336 videreutvikling for norsk industri og skaper store inntektsmuligheter for norske leverandører.
337 Klimautfordringene og energibehovet fordrer at vi tar i bruk en bred miks av nye energiformer.

338

339 Havvind

340 Rogaland Arbeiderparti mener Norge må jobbe for å ta en ledende industriell posisjon innenfor
341 havvind. I oljeserviceindustrien har Norge har en komplett verdikjede for installasjon av flytende
342 havvind. For å kunne konkurrere i et internasjonalt marked, er det avgjørende å kunne demonstrere
343 teknologien i hjemmemarkedet. Havvind vil også kunne bidra til at det sikres ny fornybar kraft til
344 fastlandsindustrien, samtidig som tiltak for å redusere klimagassutslipp fra norsk olje- og
345 gassproduksjon gjennomføres.

346

347 Vind- og solkraft på land

348 Ved etablering av vind- og solkraft på land, er det viktig å samtidig ivareta natur, dyreliv og
349 landbruksjord. Økt energibehov er et samfunnsansvar som vi også forventer at kommunene
350 erkjenner og tar sin del av. Lokalsamfunn som stiller sine naturressurser til disposisjon bør få ta del i
351 en større del av verdiskapingen, bl.a. gjennom produksjonsavgift til vertskommunene.

352

353 Vannkraft

354 Rogaland Arbeiderparti understreker viktigheten av fortsatt norsk eierskap til vannkraften, og at
355 vertskommunene som avstår natur til fellesskapet fortsatt skal ha del i verdiskapingen kraften
356 representerer. Det er viktig at bransjen har forutsigbare rammer for å kunne foreta investeringer i
357 oppgradering av vannkraftanleggene, og at skatteregimet også tilpasses effektoppgraderinger og
358 pumpekraftverk

359

360 Annen energiproduksjon

361 Hydrogen og ammoniakk har stort potensiale som en energibærer for flere av framtidens
362 energikilder. Rogaland Arbeiderparti vil sikre at regelverk for hydrogen legger godt til rette for både
363 grønt og blått hydrogen, som en bidragsyter til energiomstillingen i Europa.

364 Det ligger et stort uforløst potensial i produksjon av biogass i Norge. Teknologien er moden og åpner
365 for flere sirkulærøkonomiske effekter i landbruket. For Rogaland, som er et stort husdyrsfylke, er
366 dette særlig viktig.

367 Kraftsituasjonen og ny teknologi kan aktualisere behovet for kjernekraft.

368

369 Rogaland Arbeiderparti vil:

- 370 • Rogaland Arbeiderparti vil sikre at regelverket for hydrogen legges godt til rette for først blått
- 371 hydrogen deretter grønt hydrogen, som en bidragsyter til energiomstillingen i Europa.
- 372 • At det i gjennomføringen av pågående havvindsauksjoner vektlegges ringvirkninger og
- 373 innovasjon for norsk næringsliv og norske krav til fagarbeidere og lærlinger.
- 374 • Gi mer midler til NVE for å styrke konsesjonssaker om nett og videre arbeid med havvind.
- 375 • At utbygging av vind og solkraft på land må sees i sammenheng med etablering av ny
- 376 industri.
- 377 • At virkemiddelapparatet må sørge for risikoavlastning for utrulling av biogassanlegg, ikke
- 378 bare FOU-anlegg.
- 379 • At skatteregimet for vannkraftutbygginger tilpasses effektoppgraderinger og etablering av
- 380 pumpekraftverk.
- 381 • Utrede muligheter og konsekvenser, og implementere nødvendig lovverk, for etablering av
- 382 kjernekraft på norsk jord.

- 383 • Legge til rette for forskning og utvikling av nye teknologier innenfor kjernekraft, som små
384 modulære reaktorer (SMR).
385 • Norge bør delta i EU-initiativet European Industrial SMR Alliance

386

387 Offentlig eierskap og kontroll over naturresurser

388 I over hundre år har konsesjonslovene sikret at vertskommuner som avstår natur til fellesskapet,
389 sitter igjen med en del av verdiskapingen, og en kompensasjon for ulempene kraftproduksjonen
390 medfører. I en tid med et økende behov for mer fornybar energi, er det viktig at denne
391 samfunnskontrakten ikke rokkes ved. I inntektsutvalgets rapport NOU 2022:12 er det foreslått å
392 inkludere konsesjonskraftsinntekter og eiendomsskatt i inntektsutjevningssystemet. En slik endring
393 vil medføre en økonomisk omfordeling fra distriktene til byregionene, og fjerne insentivene for at
394 kommuner skal si ja til nye kraftutbygginger.

395

396 Rogaland Arbeiderparti mener modellen med offentlig eierskap innenfor vannkraft i stor grad kan
397 videreføres også innenfor vindkraft på land og til havs for å sikre at inntekter og kraft kommer tilbake
398 til det norske fellesskapet som frigjør arealene for kraftproduksjonen. Det må utarbeides en modell
399 som både ivaretar norsk eierskap og behov for utenlandsk kapital for å sikre så rask utbyggingstakt
400 som mulig.

401 Også når det gjelder mineralutvinning er det viktig at kommunene som sier ja til denne typen
402 naturinngrep sitter igjen med mer enn lokale arbeidsplasser. Mineralutvinning skjer ofte i mindre
403 distriktskommuner hvor selskapene har hovedkontor andre steder og overskuddet ikke skattlegges
404 der hvor verdiskapingen skjer. Rogaland Arbeiderparti vil derfor innføre ressursavgift for uttak av
405 mineraler for å sikre lokale inntekter til vertskommuner for mineralutvinning.

406 Rogaland Arbeiderparti vil:

- 407 • Bevare dagens kompensasjonsordninger for vannkraftutbygginger
408 • Utarbeide en modell for å ivareta nasjonal kontroll over arealene hvor det er vindkraft.
409 • Innføre restriksjoner på bonuser/provisjoner for ansatte i offentlige energiselskap.
410 • Brems lønnsveksten for ledere i offentlig eide kraftselskap.

411

412 Olje- og gassproduksjon

413 De seneste årene har verdiskapingen på norsk sokkel vært rekordhøy, og Norge har blitt den største
414 enkeltleverandøren av gass til Europa. Det viser viktigheten av norsk petroleumsproduksjon, både for
415 sikkerhet og stabilitet i Europa, men også betydningen dette har for norsk økonomi. Fra 2025 viser
416 Søkeldirektoratets prognoser at produksjonen av olje og gass på norsk sokkel vil være fallende.
417 Samtidig arbeider Norge internasjonalt for at etterspørselen etter fossile brensler på sikt skal
418 reduseres, for å gjøre overgangen til fornybar- og nettonull-samfunnet mulig. Norsk gass og deretter
419 avkarbonisert gass vil være viktig for Europa.

Samtidig må en ta høyde for at EU har slått fast at europeiske selskaper ikke lenger skal ha langsiktige kontrakter om kjøp av gass fra 2049, som et ledd i den europeiske omstillingen. Det er derfor risiko for at etterspørselen kan gå noe ned fremover, selv om krigen i Ukraina og en ellers spent sikkerhetssituasjon gjør behovsanslagene fremover usikre. Rogaland Arbeiderparti har merket seg Klimautvalget 2050, NOU 2023:25, som påpeker risikoen for feilinvesteringer og såkalt «stiavhengighet» dersom dagens investeringer ikke i tilstrekkelig grad tar innover seg de politisk vedtatte ambisjoner om et netto nullsamfunn i 2050, der etterspørselen etter olje og gass skal være vesentlig redusert. Samtidig må Norge fortsette å være en langsiktig og sikker leverandør av energi til Europa. Ved åpning av nye områder for leting, må det gjøres grundige vurderinger av klimarisiko og Statens finansielle risiko for kontantstrømmer som ligger langt fram i tid.

Utvinning av olje og gass medfører et betydelig klimagassutslipp, og industrien har et mål om å redusere disse utslippene til nær null i 2050. For å nå disse målene trengs det bl.a. en forsterket satsing på karbonfangst og lagring (CCS) og lavkarbonløsninger. Elektrifisering av sokkelen må ikke gå på bekostning av muligheten til å utvikle ny grønn industri på fastlandet.

Rogaland Arbeiderparti vil:

- At det skal være et stabilt aktivitetsnivå på norsk sokkel, med økende innslag av næringer knyttet til karbonfangst og -lagring, hydrogen, havvind, havbruk og mineraler
- At norsk petroleumsproduksjon skal ilegges strenge klimakrav, både for å være mest attraktiv blant dem som fortsatt etterspør fossile brensler, men også for å unngå feilinvesteringer som gjør det vanskelig for norsk økonomi på sikt å være mindre avhengig av eksport av olje og gass
- At framtidig letevirksomhet skal særlig ta for seg områder i nærheten av eksisterende infrastruktur, og legge vekt på utvinning av gass
- Legge til rette for at mer av elektrifiseringen av sokkelen skal gjennomføres ved hjelp av kraft produsert på sokkelen
- At Regjeringen revurderer CCS på gassanlegget på Melkøya

Mineralutvinning

Verden trenger mineraler i overgangen til lavutslippssamfunnet. Både på norsk havbunn og på land finnes det mineraler som kan bidra til å dekke dette behovet. Gruvedrift på havbunnen bør møtes med stor forsiktighet, og en grundig vurdering av konsekvensene. Også på land må det legges stor vekt på de helhetlige forvaltningsplanene som balanserer næringenes interesser mot andre hensyn. Tillatelser til ny virksomhet skal være basert på et føre-var-prinsipp og strenge krav til helse, miljø og sikkerhet.

Rogaland Arbeiderparti vil:

- Legge til rette for en skrittvis og forsvarlig utvikling av havbunnsmineraler, basert på en føre-var-tilnærming

- Vurdere opprettelsen av et statlig mineralselskap på sikt
- Utarbeide en modell for så sikre lokale inntekter til vertskommuner for mineralutvikling støttes.

Vern av natur og matjord

Klimakrisen og naturkrisen henger tett sammen. Økosystemer som myr og skog er viktig for å binde karbon. Jordvern er viktig for å opprettholde matforsyning og beredskap. Flere kommuner i Rogaland har innført prinsippet om arealnøytralitet i sine kommuneplaner. Stadig omdisponeres allikevel for mye natur og matjord til utbygging. Kommunene må derfor gis økonomiske insentiver for å ta vare på landbruksjord og urørt natur.

Rogaland Arbeiderparti vil:

- At det etableres mer kraftfulle nasjonale krav til bevaring av natur, matjord og biologisk mangfold.
- at landbrukskommuner kompenseres gjennom inntektsfordelingsnøkkelen for å ta vare på og tilbakeføre landbruksjord og natur.

476 3. Justis og beredskap

477

478 Justis

479 Den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa setter også den sivile beredskapen i Norge
480 under press. Trussel- og risikobildet er mer sammensatt enn før. Rivalisering mellom
481 stormaktene, hurtig teknologiutvikling og stadige endringer i den sikkerhetspolitiske
482 situasjonen påvirker i stor grad det nasjonale trusselbildet og utfordrer tryggheten vår.
483 Politiet må håndtere mange ulike situasjoner som er formet av dette trusselbildet, med økt
484 aggresjonsnivå, flere demonstrasjoner og høyere trussel fra spionasje. Samtidig er det
485 avgjørende at politiet fortsatt kan ha den tilstedeværelsen som skal til for å forebygge og
486 bekjempe forhold som vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep, samt utviklingen i
487 ungdomskriminalitet som vi har sett over tid.

488

489 Vold og seksuelle overgrep

490 2024 ble innledet med en rekke drap på kvinner, der gjerningspersonen er en person kvinnen
491 tidligere har bedt om å hjelp til å bli beskyttet mot. Kvinner som ber om hjelp mot vold og trusler fra
492 en de tidligere har stolt på må tas på alvor, og gis den hjelp de trenger. Personer som utsettes for
493 vold i nære relasjoner må gis bedre beskyttelse. Vi må flytte belastningen ved elektronisk kontroll fra
494 den voldsutsatte til den som truer med eller utøver vold. Terskelen for bruk av omvendt voldsalarm
495 er vedtatt senket like før jul. Nå gjenstår implementering.

496 Æresrelatert vold er en form for vold i nære relasjoner som det fortsatt er lite kunnskap om i
497 hjelpeapparatet. Kompetansen må heves, slik at flere kan få den hjelpen de trenger.

498 Bestemmelsen mot kjøp av seksuelle tjenester i straffeloven har vist seg å være effektiv ved å
499 begrense synlig organisert av prostitusjon, samt endre samfunnets syn på kjøp av seksuelle tjenester.
500 Rogaland Arbeiderparti støtter ikke å fjerne denne bestemmelsen, slik Straffelovsrådet har foreslått.

501

502 Ungdomskriminalitet

503 Det økende omfanget av ran-, vold- og vinningskriminalitet som begås av mindreårige er
504 bekymringsverdig. Tall fra Sør-Vest politidistrikt, som er gjengitt i Stavanger Aftenblad, viser at
505 politiet registrerte 216 anmeldelser mot ungdom under 18 år i Stavanger, Sandnes, Sola og
506 Randaberg. I 2023 steg antallet til 342 anmeldelser mot samme gruppe. Bare i årets første måned i
507 2024 ble det registrert 28 grove saker i Stavanger og Sandnes, der totalt 56 ungdommer ble anmeldt.

508 Det er avgjørende at politi, kommune, barnevern og lokale tilbud har tilstrekkelig med ressurser til å
509 forebygge og bekjempe denne utviklingen.

510 Rogaland Arbeiderparti vil:

- 511 • At regjeringen legger frem en samtykkelov som understreker betydningen av et aktivt og
- 512 oppriktig samtykke
- 513 • Ha rask implementering av den vedtatte lavere terskelen for bruk av omvendt voldsalarm
- 514 • Ikke fjerne bestemmelsen mot kjøp av seksuelle tjenester i straffeloven
- 515 • Gjøre tilgjengelig beskyttelsestiltak for personer som ber om hjelp mot vold i nære
- 516 relasjoner, også dersom de ikke har en straffesak gående mot nære familiemedlemmer
- 517 • Sørge for at RISK-modellen som implementeres ved Sør-Vest politidistrikt, holder samme
- 518 kvalitet som pilotmodellen ved Stovner politistasjon.
- 519 • At det gjøres flere undersøkelser på negativ sosial kontroll for å dokumentere omfanget.
- 520 • At det innføres strengere lover som beskytter mer mot negativ sosial kontroll, som omvendt
- 521 voldsalarm.
- 522 • At negativ sosial kontroll blir forsket på for å dokumentere omfanget av dette.
- 523 • Arbeide for en oppdatering av alkoholloven og alkoholforskriften tilpasset dagens teknologi
- 524 og forventninger
- 525 • Politiets evne til å gjøre forebyggende arbeid må styrkes. Politiet må ha økonomiske
- 526 forutsetninger til å ansette nyutdannede politifolk, slik at disse ikke går over i andre yrker.
- 527 • Hente inspirasjon fra den danske modellen «Aktive drenge» som retter seg mot unge gutter
- 528 som er på vei inn i usunne miljøer, der det fotfølges til fritidsaktiviteter, og der
- 529 taushetsplikten mellom politi-, barnevern- og kommune er delvis opphevet, slik at lokalt
- 530 hjelpeapparat har informasjon nok til å bistå og forebygge. Informasjon delt på denne måten
- 531 kan ikke brukes i straffesporet.
- 532 • Etablere et hurtigspor i domstolen for at unge lovbrystere raskt skal oppleve at lovbrudd får
- 533 konsekvenser
- 534 • Det skal opprettes et regionalt og nasjonalt behandlingstilbud til unge voldsutøvere.
- 535 • Det regionalt og nasjonalt skal opprettes likeverdige og gode rehabiliteringstiltak som
- 536 ungdommer kan henvises til når de har ungdomsoppfølging eller ungdomsstraff for å sikre
- 537 god rehabilitering
- 538 • Politiet må sikres nødvendige ressurser til å kunne forebygge ungdomskriminalitet, for å og
- 539 sikre at ikke stadig flere unge blir rekruttert inn i negative og kriminelle miljø.

540

541 Forsvar

542 Norges suverenitet og evne til å lage og følge egne lover bygger i ytterste konsekvens på en evne til å

543 kunne forsvare sitt eget land. Dette ble tatt fra oss under den tyske okkupasjonen under andre

544 verdenskrig. I kjølvannet av denne krigen, og som en lærdom av de forferdelige kostnadene kriger av

545 det omfanget har, ble det etablert en mer regelbundet verdensorden. En verden der internasjonale

546 uenigheter løses gjennom forhandling og internasjonal rett, ikke gjennom våpenmakt og erobring.

547 Fødselen av FN framstår som kanskje det fremste eksempelet av denne måten å tenke på.

548 Dessverre så må vi anerkjenne at vårt største naboland har gått bort fra denne måten å tenke på.

549 Russland har satt landet på krigsfot og gjennomgående militarisert sitt samfunn i et forsøk på å

550 erobre og undertrykke et fritt og demokratisk naboland. Dette følger en internasjonal trend der
551 autokratiske regimer i større grad finner sammen for å utfordre demokratiske styresett.

552 Samtidig må en også forholde seg til at en av to presidentkandidater i USA har uttalt at han ikke
553 kommer til å støtte NATO allierte som ikke innfrir å bruke minimum 2 prosent av sin BNP på forsvar.
554 USA som vår fremste allierte har også vist at viktig og nødvendig militær støtte kan bli utsatt for
555 innenrikspolitisk dragkamp.

556 Den skjebnetiden vi lever i betyr at vi må tildele mer av våre ressurser til å forsvare vårt eget land og
557 å hjelpe andre demokratiske land som er under press eller angrep fra autoritære regimer. Hvis vi blir
558 passive observatører risikerer vi en omveltning i verdensorden som vil føre til en langt mer utrygg og
559 uforutsigbar framtid for Norge.

560 Norge er i en posisjon der vi har en mulighet til å påvirke utfallet av de utfordringene den
561 demokratiske verden står ovenfor. Russland sin imperialistiske erobningskrig har tilført staten Norge
562 ekstraordinære inntekter. Disse inntektene sammen med Norsk industri kan brukes til å hjelpe
563 Ukrainas frihetskamp. Norge støtter allerede Ukraina i dag gjennom Nansen programmet og
564 International Fund for Ukraine. En ser likevel at de Ukrainske behovene er langt fra å dekkes så
565 støtten til disse programmene bør økes vesentlig.

566 Samtidig som vi øker vår støtte der det er behov må Norge også styrke sin egen forsvarsevne. I tiden
567 etter den kalde krigen tok slutt har Forsvaret blitt endret i form fra et invasjonforsvar til et
568 innsatsforsvar. Når vårt største naboland har utvist en forakt for internasjonal lov og samtidig vist en
569 vilje til å bruke militærmakt uprovosert så må Norge styrke sin egen evne til avskrekking og i ytterste
570 konsekvens bekjempelse av en militær trussel. En økning i forsvarsevnen vil trenge flere ressurser og
571 da ikke kun direkte knyttet til Forsvaret, men også andre deler av samfunnet som skal sørge for at en
572 krise eller krig kan håndteres. Verneplikten bør derfor utvides i forhold til i dag, der en kaller inn hele
573 årskullet heller en begrenset andel. En dreining i retning av sterkere invasjonforsvar vil også
574 forutsette en styrking av militær utholdenhet.

575

576 Moderne militær innsats er i stor grad et resultat av industriell kapasitet. Dette forsterkes i en
577 fullskala høyintensitetskrig. Behovet for ammunisjon og erstatning av tapt materiell er enormt. For å
578 møte dette økte behovet må forsvarsindustri skaleres opp og bygges ut. Norge bør derfor støtte økt
579 produksjon av forsvarsmateriell, og etablering av ny produksjon av forsvarsmateriell i Ukraina. En
580 annen måte å sørge for at forsvarsindustri øker sin kapasitet er ved å garantere for gitte mengder
581 innkjøp. Avhengig av krigens forløp kan disse garantiene bli kostnadsfrie.

582 Rogaland Arbeiderparti vil:

- 583 • Betydelig trappe opp den økonomiske og militære støtten til Ukraina, inkludert økt direkte
584 støtte til IFU, utover regjeringens bevilgninger til Nansen-programmet.
- 585 • Øke investeringene i norsk forsvarsindustri og styrke produksjonskapasitet på norsk jord,
586 samt gi garantier til kjøp av forsvarsmateriell for å motivere økt rustningsproduksjon i
587 Europa, med et spesielt fokus på artilleriammunisjon.
- 588 • Støtte bygging av fabrikker for forsvarsmateriell i Ukraina.

- 589
- 590
- 591
- 592
- 593
- 594
- 595
- 596
- 597
- 598
- Styrke sivilforsvarets evne til å ivareta sivilbefolkningens behov for beskyttelse ved å øke rekruttering fra vernepliktige i forsvaret, og vurdere en utvidelse av tjenesteplikten.
 - Styrke og revitalisere den allmenne verneplikten i tråd med Forsvarets behov.
 - Utrede å innføre et pliktår med samfunnsplikt, som et alternativ til militærtjeneste, rettet prinsipalt mot helse- og sosialektor, oppvekstfeltet og humanitære/frivillige organisasjoner. Som ledd i dette arbeidet bør det vurderes en revisjon av Forsvarsloven i forhold til om aldergrensene for verneplikt bør utvides.
 - Gi Forsvaret økonomiske rammer som setter det i stand til å troverdig beskytte Norges befolkning, inntil allierte forsterkinger kan forventes å komme.

599 4. Oppvekst og helse

600

601 Forskning og utdanning

602 I en tid hvor mangel på kvalifisert arbeidskraft er en av de største utfordringene både i privat og
603 offentlig sektor, spiller utdanningsinstitusjonene en avgjørende rolle. Ikke minst gjelder dette
604 fagarbeidere som vi ser vi vil trenge betydelig flere av i årene vi kommer. For å rekruttere flere
605 fagarbeidere må vi øke prosentandelen som fullfører fagbrevutdanning. Et viktig grep i så måte er å
606 styrke tiltakene for alternativ opplæring i samarbeid med læringsinstitusjoner og næringsliv.

607 Det er også viktig å styrke og videreutvikle kapasiteten til universitetet i Stavanger og Høgskolen på
608 Vestlandet, fordi rekruttering og lokalt utdanningstilbud henger sammen. Det er også viktig å bygge
609 ned tersklene som står i veien for utdanning. Avstand er en slik terskel, og desentralisert utdanning
610 hvor de store utdanningsinstitusjonene bidrar til at arbeidstakere kan etter- og videreutdanne seg
611 der de bor, vil bli enda viktigere i tiden som kommer. Kjønnnsroller er en annen terskel, og det er viktig
612 å bygge ned tradisjonelle kjønnnsrollemønstre i arbeidet med å utdanne nok folk med rett
613 kompetanse.

614

615 Rogaland Arbeiderparti vil:

- 616 • Fagskolene må få en trygg og forutsigbar statlig finansiering
- 617 • ha en nasjonal satsing for opprette flere læreplasser.
- 618 • gjør det lettere å ta etterutdanning etter fag-/svennebrev.
- 619 • Styrke YSK-tilbudet
- 620 • jobbe sammen med partene i arbeidslivet for å nå måla.
- 621 • Styrke tilbudet om alternativ opplæring
- 622 • Gratisprinsippet bør gjelde for fagskolesektoren på lik linje med universitets- og
- 623 høgskolesektoren.
- 624 • At regjeringen bidrar til å finansiere det nye psykologistudiet i Stavanger
- 625 • Få på plass en desentralisert allmennlærermodell for å sikre nødvendig lærerkompetanse i
- 626 distriktene.
- 627 • Få på plass et alternativt utdanningsløp for lærere bestående av bachelorstudium og to års
- 628 praksis.
- 629 • Sørge for like muligheter for omskolering til yrker i helse- og omsorgssektoren uavhengig av
- 630 kjønn.

631

632 Skole og barnehage

633

634 Fellesskolen har vært en av de viktigste kjennetegnene ved det norske velferdsstaten. Ikke minst som
635 ett virkemiddel for sosial utjevning og likere muligheter for alle barn. I en tid med økende forskjeller
636 er det å styrke fellesskolen viktigere enn noen gang, og det samme gjelder barnehager som også er
637 helt avgjørende med tanke på integrering og likestilling.

638 For å møte utfordringene i dagens skole trenger vi å bygge et sterke lag rundt eleven. For å lykkes i
639 dette arbeidet må en bruke rett kompetanse på en slik måte at lærerne gis mulighet til å være kun
640 lærer. Her spiller andre nødvendige yrkesgrupper en viktig rolle, og det er en utfordring for skolene
641 at muligheten til å ansette disse reduseres.

642 En inkluderende skole, er en skole hvor det ikke gjøres forskjell på elevene og hvor alle kan føle seg
643 trygge. Kampen mot mobbing er i så måte helt sentral, og det er viktig at skolene følger opp alle
644 mobbesaker og har systemer på plass for å håndtere disse. Det er også viktig at regelverket legger til
645 rette for at lærerne kan sørge for orden i klasserommene, både for å unngå uønskede hendelser og
646 for å sikre et godt læringsmiljø.

647 I et stadig mer mangfoldig land må religionsundervisning tilpasses og reflekterer dette mangfoldet.
648 Ved å gå tilbake fra KRLE til RLE, vil vi få en mer balansert religionsundervisning hvor man i større
649 grad skaper kunnskap om, og forståelse for kulturforskjeller. Det er viktig at den norske fellesskolen
650 oppleves som livssynsnytral.

651 At flere fullfører videregående opplæring er både viktig for den enkelte elev og for et samfunn i
652 manko på både arbeidskraft og kompetanse. En flat fraværsgrense bidrar ikke til at flere av de som i
653 dag sliter på skolen fullfører, og det svekker faglærernes handlingsrom og autoritet.

654 Tillit og handlingsrom er ikke bare viktig når det gjelder vurderingsgrunnlag, men også når det gjelder
655 hvordan lærerne legger opp undervisningen. Skal lærerne ha en reell mulighet til å variere mellom
656 for eksempel skjerm og bøker i skolehverdagen, må begge deler være tilgjengelig. Det samme gjelder
657 lekser, hvor skoler og lærere må ha frihet til å velge å være leksefrie.

658 Skolen er en viktig dannelsesarena som også gir mulighet til å drøfte etiske problemstillinger knyttet
659 til ungdomstid og utfordringer ungdommer står i. Seksualundervisning er et slikt område som i en tid
660 med flere voldtekter blant unge, bør prioriteres, holde et høyt faglig nivå, og oppdateres til å speile
661 dagens utfordringsbilde. Det samme gjelder rus, hvor undervisningen må tilpasses de utfordringene
662 ungdommer møter i dag. I dette arbeidet spiller helsesykepleierne en avgjørende rolle, og det er
663 derfor viktig å øke kapasiteten og tilstedeværelsen for denne yrkesgruppen i skolen.

664 Få skolefag kam kalles livreddende, men svømmeundervisningen er nettopp det. Tallet på nordmenn
665 som drukner er økende, samtidig som svømmeferdighetene faller. Det er derfor både viktig at staten
666 pålegger kommunene å ha en svømmeopplæring i tråd med opplæringsloven, og sørger for
667 kompensasjonsordninger som bidrar til bygging av flere svømmehaller.

668 Alle barn som fyller ett år i løpet av august, har etter dagens ordning rett på barnehageplass fra
669 august året etter. Barn som fyller år i september, oktober eller november har rett på plass innen
670 utgangen av den måneden barnet blir født. Barn født i desember og tidlig på året har derimot ikke
671 krav på barnehageplass før i august året etter at barnet fyller ett år. Og retten til ordinære
672 foreldrepenger blir ikke utvidet som følge av dette. For konsekvensen er at en av foreldrene, og
673 oftest mor, ender opp med å ta ulønnet permisjon i påvente av barnehageplass. Dette er både en

674 fattigdoms- og likestillingsfelle for mange familier som vi må ordne opp i.

675

676 Rogaland Arbeiderparti vil:

- 677 • Ha obligatorisk oppfølging også i etterkant av mobbesaker på alle skoler.
- 678 • Gi kommunene økonomisk handlingsrom til å ansette andre nødvendig yrkesgrupper i
- 679 skolen.
- 680 • Legge til rette for bedre samarbeid mellom skole og mobbeombud i kommune og fylke
- 681 • Legge til rette for en framtidig omformulering av innholdet i Kapittelet 9a slik, at den ivaretar
- 682 lærerens rettigheter i forhold til hennes/hans jobb med eleven
- 683 • Endre navnet på religionsfaget i grunnskolen fra KRLE til RLE
- 684 • Fjerne dagens fraværsgrense på 10 prosent til fordel for et mindre strengt og rigid nasjonalt
- 685 fraværreglement.
- 686 • Alle skoler skal både ha digitale hjelpemidler og vanlige skolebøker i hovedfagene
- 687 • Styrke seksualundervisning på både ungdomsskolen og på videregående
- 688 • Sørge for bedre helsesykepleierdekning på norske barne- og ungdomsskoler
- 689 • Legge til rette for utprøving av anonym retting av prøver i ungdomsskole og videregående
- 690 skole.
- 691 • At regjeringen legger frem en gradvis plan å utvide den lovfestede retten til barnehageplass
- 692 slik at alle barn har rett på barnehageplass fra den måneden barnet fyller ett år.
- 693 • Oppfordre til engasjement om klima og miljø, og skape et inkluderingsmiljø rundt disse
- 694 spørsmålene i barneskolen.

695

696 Helse og omsorg

697

698 Helsevesenet vårt er en av bærebjelkene i den norske velferdsstaten, og et likeverdig helsetilbud
699 uavhengig av hvem du er, hvor du bor eller hvilken økonomi du har, skal være en grunnleggende
700 rettighet.

701 I Rogaland er det en stor utfordring at ferdigsstillingen av det nye sykehusbygget stopper som følge
702 av helseforetakenes finansieringsmodell. Derfor bør en større del av byggekostnadene til
703 sykehusbygg, som Nye SUS, finansieres gjennom statlige tilskudd, og ikke lån.

704 I en tid med flere eldre og færre i arbeidsfør alder blir oppgavedeling i helsevesenet avgjørende.
705 Partene i arbeidslivet må gis tydeligere mandat til å starte dette arbeidet både primær- og
706 spesialisthelsetjenestene.

707 En pasientgruppe og fagfelt som derimot i mange år har blitt underprioritert er kvinner og
708 kvinnehelse. Det er derfor viktig å følge opp anbefalingene fra Kvinnehelseutvalget, og prioritere
709 kvinnehelse og kvinnesykdommer, både når det gjelder forskning og behandling. Et viktig eksempel i
710 så måte er plager i overgangsalderen, hvor man per i dag ikke får medisiner på blå resept for å
711 behandle disse. Et annet er gynekologtjenester for studenter som i dag enten krever svært lang
712 ventetid eller store kostnader om man går til private behandlere.

713 Barne- og ungdomspsykiatrien og barnevernet spiller en viktig rolle i å ivareta mange av de med det
714 dårligste utgangspunktet og i å hindre utenforskap med alle de konsekvensene dette har for den
715 enkelte og for samfunnet. Det er derfor et stort problem at begge tjenestene er både underfinansiert
716 og underbemannet, og begge områdene må styrkes med flere ansatte og bedre rammevilkår i årene
717 som kommer. Unge voldsbrukere er et eksempel på en gruppe innen disse tjenestene som trenger et
718 bedre tilbud, og hvor samfunnsgevinsten i å ta tidlig tak i problemene er stor.

719 Tannhelse er et felt som i lengre tid har trengt en reform. Tennene er også en del av kroppen, og
720 målet må være at tannbehandling gis samme vilkår som andre helsetjenester.

721 Rogaland Arbeiderparti vil at:

- 722 • Regjeringen sikrer tilstrekkelig investeringstilskudd og tilstrekkelig driftsbudsjett til SUS.
- 723 • Styrke finansieringen av TØRN
- 724 • Sette av mer penger til forskning på kvinnehelse og behandling av kvinnesykdommer.
- 725 • Innføre en rabattordning på gynekolog for studenter
- 726 • Styrke finansieringen og bemanningen innen barnevernet og barne- og ungdomspsykiatrien.
- 727 • At det bør opprettes et regionalt og nasjonalt behandlingstilbud til unge voldsutøvere.
- 728 • Innføre husassistenter på alle sykehjem og i sykehus i hele landet.
- 729 • Styrke samarbeid med frivillig og ideell sektor for å løse de utfordringene vi står overfor
730 innen helse- og omsorgssektoren.
- 731 • At det settes ned et utvalg som kan forberede arbeidet med en ny tannhelsereform.
- 732 • At graviditetstester blir tilgjengelig og gratis hos helsesykepleiere.

733

734 Kommuneøkonomi

735

736 De frie midlene til kommunene må økes. Kommunene står overfor store utfordringer, skal disse løses
737 må det økonomiske handlingsrommet bedres. Kommunene i Rogaland står overfor store
738 omstillingsutfordringer. Vi er i starten av en stor endring av befolkningssammensetningen, som for å
739 løses og sikre tjenesteproduksjonen krever at kommunene gis et større økonomisk handlingsrom.

740

741 Familie

742 Kontantstøtte

743 Arbeiderpartiet mener at kontantstøtten motvirker integrering og svekker arbeidslinja og ønsker
744 derfor å avvikle ordningen. Barneheten er en viktig arena for læring, integrering, og ikke minst
745 likestilling. Tall fra NAV viser at i mars 2020 var 80,2 prosent av de som mottok kontantstøtte
746 kvinner. Dermed bidrar kontantstøtten til å opprettholde det tradisjonelle kjønnsrollemønstret at
747 kvinner skal være hjemme med barna. Dette svekker kvinners økonomiske selvstendighet, ved at
748 man ikke er i arbeid, og styrker kjønnsstereotyper. En lønn å leve av er grunnsteinen i
749 kvinnefrigjøringen.

750 Barnetrygd

751 En ekspertgruppe leverte i oktober 2023 en rapport; «En barndom for livet», om barn i fattige
752 familier. En viktig anbefaling i rapporten er å øke kontantytelsene til barnefamiliene ved å øke
753 barnetrygden vesentlig. For at dette ikke skal bli for kostbart for staten og samtidig sikre en sosial
754 omfordeling foreslås det å skattlegge barnetrygden og fjerne foreldrefradraget. Barnetrygden kan da
755 økes vesentlig, nesten dobles uten store økninger på statsbudsjettet.

756 Barnetrygden vil fortsatt være en universell ordning. Men den vil skattlegges slik som andre
757 trygdeordninger.

758 Rogaland Arbeiderparti vil:

- 759 • Fjerne kontantstøtten og innføre ventestøtte for dem som ikke har fått barnehageplass.
- 760 • Øke barnetrygden vesentlig og samtidig skattlegge den, samt fjerne foreldrefradraget

761

762 Pleiepenger

763 Foreldre under utdanning har ikke rett på pleiepenger ved sykt barn, da pleiepenger gis som en
764 inntektserstatning. Foreldre opplever å måtte skaffe seg jobb og jobbe fulltid over flere uker for å
765 opparbeide seg retten til pleiepenger, samtidig som barnet er alvorlig sykt. Det er en ekstra
766 økonomisk belastning disse foreldrene burde være skånt for i en allerede krevende situasjon. Hvis
767 det finnes alternative økonomiske ordninger for disse foreldrene må de kommuniseres bedre slik at
768 informasjon er tilgjengelig for dem som trenger den.

769 Rogaland Arbeiderparti vil sikre den økonomiske tryggheten til foreldre under utdanning når de har
770 behov for omsorgspermisjon for sykt barn.

771

772 Foreldrepermisjon

773 For å imøtekomme utfordringene med lavt fødselstall i Norge, må Norge ruste opp vilkårene for
774 småbarnsforeldre.

- 775 • Vurdere endringer i foreldrepermisjonsordningen ved flerbarnfødsel

776

777

778 5. Internasjonal solidaritet

779 Internasjonal solidaritet på tvers av landegrensene, er en av kjerneverdiene til sosialdemokratiet. Det
780 må alltid være sosialdemokratiets oppgave å bygge broene mellom folk og mellom land. De krisene
781 vår verden står overfor i dette århundret er så alvorlige, at intet enkeltmenneske kan løse de alene.
782 De største krisene kan kun løses i fellesskap, og de må løses demokratisk. Kun sosialdemokratiet kan
783 evne å samle folk, bygge tillit, utjevne forskjeller og skape ett stort fellesskap på tvers av
784 landegrensene. Rogaland Arbeiderparti mener at sosialdemokratiet alltid skal stille opp for

785 menneskene som trenger oss mest, både innenfor og utenfor våre egne landegrenser. Derfor må vi
786 opprette et internasjonalt nødhjelpsfond, slik at vi alltid kan sørge for å stille opp for de som trenger
787 sosialdemokratiet mest.

788

789 Israels brutale krigføring i Gaza har tvunget to millioner mennesker på flukt i et landområde på
790 størrelse som Stavanger. 85prosent av befolkningen i Gaza er innesperret i et område uten tilgang på
791 mat, vann, strøm og livsnødvendige medisiner. Befolkningen som fremdeles oppholder seg i Gaza
792 lider av humanitære kriser, og bygningene har blitt jevnet med jorden av israelske luftangrep. Hver
793 eneste dag siden krigen startet, har 200 mennesker blitt frarøvet livet daglig. 30 000 Palestinere har
794 blitt drept siden 7. oktober, hvorav halvparten av dem er barn. Rogaland Arbeiderpartis dypeste
795 medfølelse går til sivilbefolkningen i Gaza, til Palestinere i Norge som frykter for livene til sine kjære,
796 og til gislene som fortsatt sitter fanget etter Hamas sitt terrorangrep i Israel den 7. oktober.

797

798 Norge, som et av få vestlige land, støttet den første resolusjonen om våpenhvile i FNs
799 generalforsamling. Dessverre har Israel demonstrert en vedvarende uvilje til å imøtekomme kravene
800 fra verdenssamfunnet, FN og gjentatte diplomatiske samtaler. Arbeiderpartiet mener Norge alltid
801 skal være en nasjon som står foran for kampen om fred. Vi må være tydeligere enn noen gang, og stå
802 opp mot urett. Etter flere måneder med blokade, luftangrep og stigende dødsfall står Gaza ovenfor
803 en fullstendig kollaps. Arbeiderpartiet må være tydelige hvor medmenneskeligheten ligger, vi trenger
804 en våpenhvile. Drapene på sivile mennesker må ta slutt, og Norge må ta initiativ til internasjonale
805 sanksjoner mot Israel.

806

- 807
- 808 • Rogaland Arbeiderpartiet vil:
 - 809 • At Norge tar initiativ til å opprette et internasjonalt nødhjelpsfond, som gir koordinert og
 - 810 målrettet nødhjelp for sivilbefolkningen på Gaza
 - 811 • At Israels invasjon og bombing av Gaza stoppes.
 - 812 • At blokaden av Gaza oppheves.
 - 813 • At brudd på folkeretten etterforskes både på israelsk og palestinsk side.
 - 814 • At Norge skal anerkjenne Palestina som en selvstendig stat
 - 815 • At Norge skal ta initiativ til internasjonale sanksjoner mot Israel og
 - 816 ha forsterket innsats for en ny fredsprosess.
 - 817 • At norske selskaper frarådes å drive handel og næringsvirksomhet som bidrar til å
 - 818 opprettholde de folkerettsstridige israelske bosetningene
 - 819 • Styrke dagens merkevareordning som gjør det mulig for forbrukere å ta stilling til om de vil
 - 820 kjøpe varer fra de ulovlige bosetningene.
 - 821 • At statseide norske våpenprodusenter ikke skal selge våpen og annet krigsmateriell til Israel,
 - 822 hverken direkte og indirekte
 - 823 • Fortsette med norsk støtte til UNRWA

824 Innvandring og asylpolitikk

825

826 Verden står overfor den største flyktningkrisen i historien. Millioner av mennesker blir drevet på flukt
827 av krig, konflikt og klimaendringer. I en tid preget av uro, må Norge som et av verdens rikeste land
828 stille opp og vise solidaritet med dem som trenger sosialdemokratiet mest. Solidaritet i krisetider
829 handler om å finne langsiktige og bærekraftige løsninger for de mest sårbare. Vi tar imot svært
830 mange flyktninger fra Ukraina, totalt nesten 100.000 personer i løpet av tre år. Samtidig må vi ikke
831 glemme at det fortsatt sitter flere hundretusener i flyktningleirer rundt om i verden med behov for
832 beskyttelse.

833 Det er et særskilt behov for å ta hensyn til barn på flukt.

834 Klimaflyktninger vil også videre en stadig økende andel av verdens flyktninger, og vi må være
835 forberedt på denne utfordringen. Det er på tide å ta initiativ til å lage et internasjonalt regelverk på
836 store migrasjonsbølger som følge av klimaendringer som både ivaretar behovet for kontroll på
837 grensene og enkeltmenneskene verdighet og trygghet.

838 Rogaland Arbeiderparti vil at:

- 839
- 840 • Regjeringen skal følge opp Arbeiderpartiets initiativ fra Stortinget i 2018, om å vurdere
841 alternative sanksjonsmuligheter enn utvisning av barn og tilhørende familie, i tilfeller der det
842 foreligger uriktige opplysninger fra foreldrene fra langt tilbake i tid.
 - 843 • Barns beste skal være et grunnleggende hensyn i behandlingen av asylsaker som berører
844 barn.
 - 845 • Omsorgen for enslige mindreårige asylsøkere mellom 15-18 år må overføres til barnevernet,
846 slik barneloven åpner for.
 - 847 • Norge skal ta imot et rimelig antall kvoteflyktninger i 2024, som samtidig hensyntar det
848 rekordhøye antallet flyktninger fra Ukraina som har ankommet, og vil ankomme fremover.
 - 849 • Norge skal ta imot 5.000 kvoteflyktninger i 2024, i tråd FNs høykommissærs anbefalinger
 - 850 • Norge skal, sammen med andre land, ta initiativ til at det utvikles et internasjonalt regelverk
851 på håndteringen av store migrasjonsbølger som følge av klimaendringer

852

853

6. Samferdsel

Samferdsel

I Rogaland bor det folk på knauser og fjell, langs kysten, i byer og på øyer. Vi må ta innover oss hva det betyr. Dette handler om folk. Det skal fortsatt være lys i husene, i byene, i distriktene og på øyene våre.

Gode veiforbindelser og et tilgjengelig forutsigbart kollektivtilbud er viktige nøkkelfaktorer i Rogaland. For samfunnet, næringslivet og den enkelte. Vi skal ha trygge veier og et godt utbygd kollektivtilbud i hele fylket vårt, det binder fylket og folk sammen.

Livet planlegges for mange rogalendinger ut fra når buss, båt og tog går. Rogaland Arbeiderparti er opptatt av at vi må ha et kollektivtilbud som gir folk en reell mulighet til å velge kollektive løsninger framfor bil.

Trygge veier

Arbeiderpartiet er opptatt av at økt fremkommelighet og bedre sikkerhet er noe av det som skal ligge til grunn for vår samferdselspolitikk, slik at folk og varer kommer raskt og trygt frem.

Vi skal ha trygge veier i fylket vårt. Med ny tunnel på plass i Rødsliane blir et rasområde sikret, men dette er bare ett av flere rasutsatte strekninger på den sørlige delen av RV13. Det første steget i den prosessen er å få på plass en helhetlig plan i ny NTP.

Rogaland Arbeiderparti mener at det bør lages en helhetlig plan for RV13 fra Solbakk til Håra. RV13 er i tillegg til å være veien som binder sammen Ryfylke, også en viktig tilkomstvei for E134, og viktig både for næringslivet og innbyggere i regionen. E134 må fullføres slik som planer ligger for å få vintersikre veier over fjellet.

Vedlikeholdsetterslepet og behovet for nye investeringer på fylkesveier er stort. For å sikre en mest mulig rettferdig fordeling av midler mellom distrikter og byområder inkludert i bymiljøpakker er det vedtatt en samferdselsstrategi av Rogaland fylkeskommune. I strategien står det at «Fylkeskommunale investeringsmidler (foruten fornyingstiltak) brukes i områder/strekninger uten bompengeneinnkreving, samt områder hvor statlige retningslinjer fordrer egenandelsbidrag i nye bompengepakker.»

Samferdselsstrategien innebærer at Stavanger kommune, og de andre kommunene på Nord-Jæren, som samlet har over 55 prosent av innbyggerne i fylket, ikke får fylkeskommunale midler hverken til veibygging, brobygging eller til gang- og sykkelstier langs fylkeskommunale veier. For Stavanger sin del slår dette svært uheldig ut for de nye bydelene Finnøy og Rennesøy, som aldri vil nå opp med sine prosjekter i Bymiljøpakken hvor alle prosjekter skal prioriteres ut fra best mulig måloppnåelse.

888 Rogaland Arbeiderparti mener at det må ses på kriterier som gir rom for unntak i strategien som
889 konsekvens av nylige kommunesammenslåinger.

890 Utbygging av gang og sykkelstier er i ferd med å bli flott tilrettelagt for syklister med fine brede veier.
891 Vi ønsker fortsatt utbygging av gang- og sykkelstier men det bør vurderes og ses på muligheter for
892 løsninger som er rimeligere, men som likevel ivaretar sikkerheten til myke trafikanter. De gang- og
893 sykkelstiene som er bygget de siste fem årene har en total bredde på inntil 5 m og beslaglegger mye
894 areal. Rogaland Arbeiderparti støtter at en ser på løsninger med smalere gang- og sykkelstier, kanskje
895 hvor sykkel og fotgjengere er på hver sin side av bilveien.

896

897 Gratis ferje

898 Det statlig finansierte tilbudet om gratis ferjer til ikke-landfaste øyer, er en suksess. Ordningen er et
899 kjærkomment håndslag til folk og næringsliv som har opplevd økende kostnader, bla til transport.

900 Derfor er det sterkt beklagelig at det politiske flertallet i Rogaland fylkeskommune har vedtatt å
901 avvike tilbudet fra 1. april. De har valgt disponere gratisferjebevilgningen til andre formål.

902 Hvis flertallsvedtaket i Rogaland fører til at Stortinget kutter denne bevilgningen til Rogaland, vil det
903 være forståelig, men like fullt uheldig. Rogaland Arbeiderparti oppfordrer regjering og storting til å
904 videreføre tilskuddet til gratis ferjer i Rogaland, om nødvendig ved å gjøre bevilgningen øremerket.

905

906 E39

907 E39 er kanskje den viktigste trafikkåren ut av Rogaland og forbinder Rogaland med

908 Sørlandet, Østlandet og kontinentet via ferger til Danmark. Det er denne veien som i

909 særklasse har mest godstransport mellom vest og øst. Strekningen Hove-Ålgård er en del av
910 bymiljøpakken i byregionen på Nord Jæren og Statens vegvesens portefølje, mens strekningen
911 Ålgård-Kristiansand er en del av Nye Veiers portefølje.

912

913 Nå pågår en viktig oppgradering med firefelts vei mellom Hove og Osli. Dette vil bedre
914 framkommeligheten på deler av strekningen, men ikke gjøre noe med det største problemområdet
915 som er Ålgård. Statens vegvesen (SVV) har anbefalt utbygging på strekningen Figgjo-Ålgård som det
916 neste steget i prosessen med å realisere firefelts veg til Ålgård. Dette er innenfor kostnadsrammen i
917 bypakken, og på denne måten tar vi tak i problemene der de er størst. Styringsgruppen for
918 bymiljøpakken har også gitt uttrykk for at dette kan være en god løsning.

919

920 Rogaland Arbeiderparti slutter seg til SVV sin anbefaling om at neste steg i utbyggingen av firefelts
921 veg til Ålgård blir strekningen Figgjo-Ålgård, og krever at dette innarbeides i NTP i første del av
922 perioden.

923

924 E134

925

926 E134 er det klart mest trafikkerte øst-vest sambandet. I Statens Vegvesen sin øst-vest utredning fra
927 2015 kommer E134 Haukeli svært godt ut av analysen. For store deler av de som bruker veien er
928 E134 i praksis eneste realistiske alternativ. I tillegg kommer det flere viktige sidegrener inn på E134.
929 Det er derfor viktig å opprettholde det helskapelige fokuset på E134 øst - vest.

930

931 Gjennom kommende NTP er det varslet viktige satsinger på ny Røldalstunnel, på deler av strekningen
932 Bakka – Solheim, på E134 Husøyvegen og på E134 Saggrenda - Elgsjø (mellom Notodden og
933 Kongsberg). Hvert av disse enkeltprosjektene er et steg på målet om kunne kjøre fra Oslo til
934 Haugesund/Bergen ned mot 4 t og 30 min.

935

936 Det er svært gledelig at en i kommende NTP prioriterer disse prosjektene. Imidlertid er vi fortsatt
937 ikke i mål med å få vintersikker vei over fjellet. For å sikre en helt vintersikker europaveg over Haukeli
938 er det viktig med kontinuerlig utbygging over fjellet, dvs. at strekningen Liamyrene - Vågsli må startes
939 opp mot slutten av byggetiden på Ny Røldalstunnel.

940

941 Et godt kollektivtilbud i hele fylket

942 Kollektivtilbudet i Rogaland må styrkes, det må i større grad legges til rette for at kollektiv kan bli det
943 foretrukne alternativet. Tilbudet må rasjonaliseres og i større grad samsvare med lokale behov. Det
944 bør være systematisk og jevnlig dialog mellom Kolumbus og de ulike kommuner/regioner. Rogaland
945 Arbeiderparti har en klar forventning om at Kolumbus skal ha god dialog med berørte kommuner, og
946 skjerme distriktene som ikke har annet kollektivtilbud.

947 Arbeiderpartiet mener at folk skal kunne bo i egen bolig utenom tettbygde strøk, og da må det
948 legges til rette for at en enkelt kan reise kollektivt både fra og til sin egen bolig. Dette for å unngå at
949 det går hele dagen når en skal til lege eller tannlege i kommunesenteret sitt, eller skal til knutepunkt
950 ved tog eller buss. Det samme gjelder når en skal gjøre innkjøp eller delta i aktiviteter. Det er og
951 urimelig at NAV forlanger at en skal reise kollektivt når en ikke har samme tilbud i grisgrendte strøk
952 som i de større tettstedene.

953 I distriktene må folk kunne reise kollektivt for eksempel ved å bestille taxi eller minibuss e.l. til en
954 rimelig kostnad, jfr. Hent meg ordningen. For kommunene som har signert avtalen som
955 demensvennlig samfunn, vil et tilbud som Hent meg være et viktig element som kan bidra til at
956 demente kan bo lenger hjemme.

957 Rogaland Arbeiderparti ber staten sørge for midler i rammetilskuddet til fylkeskommunene som går
958 til samferdsel for å gi et styrket kollektivtilbud til en betydelig lavere pris enn i dag for kundene.

959 Prisen på kollektivtransport generelt oppleves som et hinder for at befolkningen i større grad velger
960 kollektive transportløsninger. Staten bidrar på det jevne med 2/3 til ¼ subsidiering av
961 kollektivtilbudet allerede, og å vurdere et tilbud om gratis kollektiv i storbyregionene hvor Stortinget
962 har vedtatt nullvekst i biltrafikken vil vise at en ønsker å legge til rette for å oppnå dette.
963 Prøveprosjektet fra Stavanger viser at en får en massiv økning i antall passasjerer som reiser
964 kollektivt om tilbudet blir gratis.

965

966 Hurtigbåt

967 Hurtigbåttilbudet i Rogaland representerer en grunnleggende infrastruktur for folk og næringslivet.
968 Hurtigbåten binder regioner sammen og øker bo- og arbeidsmarkedet. Den sikrer tilgang til offentlige
969 tjenester, skole, jobb og deltakelse på sosiale aktiviteter. I distrikter og øyer med hurtigbåttilbudet
970 tilpasses folks hverdager etter rutetilbudet, det er derfor viktig at Rogaland har et forutsigbart og
971 bærekraftig tilbud som er tilpasset reelle behov i de ulike berørte delene av fylket vårt.

972

973 Hurtigbåtforbindelsen mellom Ryfylke og Stavanger er en viktig ferdselsåre som sikrer god
974 kommunikasjon både til de ulike anløpene i Ryfylkebassenget, men viktigst av alt en sikker og god
975 kommunikasjon til Stavanger.

976

977 Rogaland Arbeiderparti er opptatt av at båttilbudet til Ryfylke skal utvikles til å være en god
978 bærekraftig og fremtidsrettet kommunikasjonsmåte. Det er viktig at rutetilbudet utvikles til å ivareta
979 anløp og tidspunkt som samsvarer med folks behov og at anløp sikrer gode overgangsordninger med
980 andre kollektive ordninger som buss.

981

982 Jernbane

983 Rogaland Arbeiderparti mener at vi må styrke satsingen på jernbanen, både på Sørlandsbanen og
984 Jærbanen. Det må tas grep for å sikre økt forutsigbarhet og økt kapasitet, både for gods og
985 persontrafikk.

986

987 Det er flere forhold som påvirker kapasiteten for gods (og persontrafikk) på Sørlandsbanen, men
988 infrastrukturen i Drangsdalen er en av de virkelig store kapasitetsbegrensningene. Det er to viktige
989 kapasitetsbegrensninger på strekningen; stigningen på traseen og farten. Drangsdalen blir en
990 flaskehals for alle tog som trafikkerer strekningen og som spesielt hindrer effektiv godstransport
991 siden passasjertog har prioritet foran gods.

992

- 993 Forutsigbarhet er viktig for å bygge tillit til kundene som frakter gods, uansett hvilken måte godset
994 blir fraktet på. Sørlandsbanen har pr. i dag ikke en fremføringssikkerhet som er høy nok til at
995 godseierne velger jernbane som sin foretrukne transportmåte. Det har lenge vært myndighetenes
996 mål å flytte mer gods fra vei til bane og sjø. Dette krever at man prioriterer de løsningene som man
997 vet vil føre til de ønskede endringene. Sørlandsbanen har de svakeste resultatene som er målt for
998 punktlighet blant jernbanestrekningene i Norge.
- 999
- 1000 For å øke kapasiteten må videre fremdrift for dobbeltsporet til Egersund sikres i ny NTP.
- 1001 Jærbanen er viktig for innbyggerne på Jæren. Punktligheten har vært dalende på Jærbanen, og det
1002 har skapt stor uforutsigbarhet for de som daglig pendler til og fra jobb og skole. Økt trafikk med gods
1003 og persontrafikk samtidig som det har vært og er behov for tekniske oppgraderinger på blant annet
1004 signalanlegg har skapt store utfordringer. 69,8 prosent av forsinkelsene skyldes trafikkavviklingen,
1005 dvs. at andre tog var forsinket og skapte køkjøring eller venting med kryssningsspor. Togsettene på
1006 Jærbanen skal oppgraderes ved starten av 2026, noe som betyr at det i 2 år til vil være for få togsett,
1007 da det ikke er planlagt for erstatningsvogner.
- 1008
- 1009 Bane Nor vurderte å fjerne regionstopp på Bryne for 2024, Go-Ahead klarte å få til fortsatt stopp på
1010 Bryne, men av- og påstigningen på Bryne måtte da ofres for regiontogene mellom Bryne og
1011 Stavanger. Bryne er regionsenteret på Jæren. I kommunene på Jæren (Hå, Time og Klepp) er det ca.
1012 60.400 innbyggere, og det er naturlig at regiontoget stopper på Bryne.
- 1013
- 1014 Ålgårdbanen forvaltes i dag av Bane NOR som en del av Sørlandsbanen, men potensialet tas ikke ut
1015 slik det er nå. Vi mener at planlegging for gjenåpning bør starte snarest slik at banen aktivt kan være
1016 med på å avhjelpe trafikksituasjonen på Nord- Jæren og tilføre et økt trafikkgrunnlag til Jærbanen.
- 1017
- 1018 **Ryfast**
- 1019 Fra 8.2.2024 er månedlig utgift til bompenger i Ryfast på 6 357 kr for dagpendlere med fossilbil og 4
1020 450 kr for elbil. Bilistene i Ryfast betaler mest bompenger i landet.
- 1021
- 1022 Skjevfordelingen vises tydelig i verifiserte tall fra Ferde. Når en sammenligner takster i 14
1023 bompengeprojekt i Ferde sin portefølje koster det i snitt 1,97 kr pr. kjørte km i disse. For Ryfast er
1024 tallet 6,57 kr, hele 234 prosent mer. Sammenligner en netto medianinntekt i nedslagsfeltet for disse
1025 14 prosjektene, utgjør den 4,63 prosent av denne befolkningens inntekter. For Ryfast utgjør den på
1026 20,28 prosent - det er nesten fem ganger høyere.
- 1027

1028 For folk og næringsliv er Ryfast et prosjekt som gir friheten til å reise når en ønsker. Men nå handler
1029 Ryfast takstene om hva som er et rimelig likhetsprinsipp for brukerbetaling mellom innbyggerne i
1030 landet for å kunne bruke offentlig vei uansett hvor du bor.

1031

1032 Fylkesveiene må rustes opp

1033 Vedlikeholdsetterslepet på fylkesvegene har økt med 5 – 20 prosent i perioden 2014 – 2021, og
1034 beløper seg til størrelsesorden 85 – 95 mrd. kroner (2022). Totalt er Norge nummer 17 globalt når
1035 det gjelder konkurranseevne, men veiene trekker ned. Her kommer Norge på 46 plass. (Kilde: Global
1036 Competitiveness Index 2019). Rogaland Arbeiderparti mener at de statlige overføringene til
1037 vedlikehold av fylkesveier må økes, det må også satses på rassikring og trafiksikkerhet.

1038

1039 Rogaland Arbeiderparti vil:

1040

- 1041 • At E134 må fullføres slik som planer ligger for å få vintersikre veier over fjellet.
- 1042 • At det utarbeides en helhetlig plan RV13-SolbakkHåra
- 1043 • Arbeide for å få innført og installert automatisk fartsmåling i på E-39/Eiganestunellen.
- 1044 • At Kolumbus prioriterer og optimaliserer kollektivtilbudet i hele fylket
- 1045 • At Sørlandsbanen generelt - og Drangsdalen spesielt - prioriteres i neste NTP.
- 1046 • At i NTP må investeringer i infrastruktur på jernbane, både signalsystem og dobbeltspor fra
1047 Sandnes til Nærbø framskyndes.
- 1048 • Det må skaffes erstatningstog for tog som er til vedlikehold.
- 1049 • At Regiontog må stoppe på Bryne også i neste ruteplan, R25, og av- og påstigning på
1050 regiontog på Bryne fra/mot Stavanger må gjeninnføres.
- 1051 • At overføringer fra staten økes slik at prisene på kollektivtilbud kan reduseres, i byområder
1052 av en gitt størrelse må en vurdere å gjøre kollektivtransport gratis.
- 1053 • Opprette tilskuddet til reduserte bompengetakster, kreve bompenger fra utenlandske
1054 kjøretøy – og vurdere andre virkemidler til å få takstene i Ryfast ned.
- 1055 • Hurtigbåtilbudet må styrkes og utvikles
- 1056 • Rogaland Arbeiderparti skal fortsatt arbeide for at Rogaland fylke skal videreføre den statlig
1057 finansierte ordningen med gratis ferjetilbud for fylkesferjer til øyer i Rogaland.
- 1058 • Gjennomføre et vedlikeholdsløft på fylkesveiene og sikre gul midtstripe på hovedveiene.

1059

1060 7. Organisasjonsuttalelse

1061

1062 Rogaland Arbeiderparti ser behovet for å revitalisere organisasjonsarbeidet, med vekt på å
1063 rekruttere, beholde og utvikle medlemsmassen. Medlemmer i Rogaland Arbeiderparti må oppleve at
1064 de får være med på å diskutere aktuelle tema, løfte politiske saker, og forme politiske standpunkt
1065 som betyr noe både lokalt, regionalt og nasjonalt. Medlemmene må få mulighet til å sette dagsorden
1066 internt og eksternt. Dette innebærer at organisasjonsarbeidet må prioriteres av tillitsvalgte i alle
1067 ledd. Det skal være lett og meningsfylt å være med i Rogaland Arbeiderparti, både sosialt og
1068 politisk.

1069 Rogaland Arbeiderparti viser til at landsstyret i Arbeiderpartiet i november 2023 vedtok en uttalelse
1070 med vekt på det organisatoriske arbeidet frem mot 2025 og 2027.

1071 Målet fremover er å være den ledende politiske kraften i norsk politikk, og en bred folkebevegelse.
1072 Forutsetningen for dette er at organisasjonsarbeidet legger stor vekt på å være inkluderende, og
1073 sørger for bred rekruttering og representativ deltakelse.

1074 Fagbevegelsen er en naturlig samarbeidspartner for Rogaland Arbeiderparti, og må være inkludert i
1075 det organisatoriske arbeidet. AUF er Arbeiderpartiets ungdomsorganisasjon, og må få være
1076 representert på Rogaland Arbeiderpartis arenaer. Også personer, grupper og organisasjoner utenom
1077 dette må oppleve det som lett å komme i kontakt med oss, og selv bli kontaktet av oss for
1078 synspunkter, vurderinger og politikkutvikling.

1079 Rogaland Arbeiderparti vil:

1080

- 1081 • Sette ned et organisasjonsutvalg som arbeider frem mot årsmøtet i 2025 med alle forhold
1082 knyttet til Rogaland Arbeiderpartis organisatoriske utvikling.

1083

1084

1085